

Droogtemonitor

16 augustus 2018 / nummer 2018-8

Neerslag biedt geen structurele verbetering, IJsselmeer voorlopig wel hoger

De regenbuien van de afgelopen week hebben de droogtesituatie niet structureel verbeterd, de droogtmaatregelen blijven van kracht.

Er zijn positieve effecten, bijvoorbeeld in het IJsselmeergebied, waar het waterpeil is gestegen ten opzichte van vorige week. Ook in een aantal polders is dit het geval. In Nederland is door de neerslag de watervraag tijdelijk minder groot en hoeft er op dit moment minder water te worden ingelaten, maar er is nog steeds sprake van een watertekort.

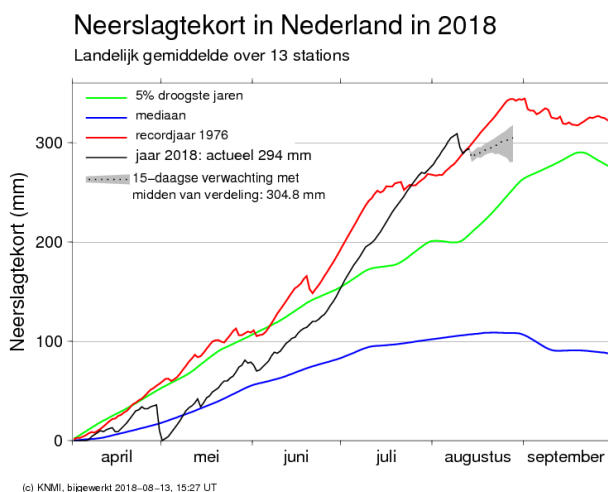
De waterkwaliteit is in het algemeen niet verbeterd. Blauwalgen, botulisme, vissterfte en negatieve zwemwateradviezen en zwemverboden zijn zelfs toegenomen. Voor verzilting is het beeld gemengd: op enkele locaties is een lichte verbetering opgetreden, elders is de situatie stabiel of is een kleine achteruitgang opgetreden.

Het effect van de neerslag op het grondwater in de hogere zandgronden is licht tot niet merkbaar, hier blijven alle maatregelen onverkort van kracht.

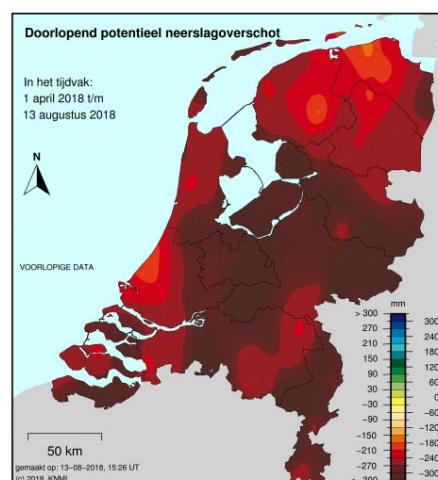
De effecten van de droogte blijven in heel Nederland aanwezig. Naast de verslechterende waterkwaliteit, houden ook de negatieve effecten op landbouw en natuur aan. Inspecties van de keringen blijven onverminderd plaatsvinden.

Het neerslagtekort in Nederland is afgenomen tot 294 mm en stijgt naar verwachting de komende twee weken weer naar 305 mm. Ondanks de gevallen neerslag in de afgelopen week houdt de droogte de komende periode aan.

De Rijnafvoer bij Lobith is nu 930 m³/s en ligt de komende week naar verwachting rond 900 m³/s. Zolang de Rijnafvoer laag is, houdt de verziltingsproblematiek in de Rijn-Maasmonding aan. De Maasafvoer bij St. Pieter ligt de komende twee weken naar verwachting rond de 30 m³/s.

Figuur 1. Landelijk gemiddeld neerslagtekort. Bron: KNMI

Figuur 2. Doorlopend potentieel neerslag-overschot. Bron: KNMI

Weer

Het landelijk gemiddelde neerslagtekort in Nederland is afgelopen weekend afgenomen tot 294 mm. Het neerslagtekort is daarmee iets lager dan het recordjaar 1976. Voor de komende twee weken worden waarden rond 305 mm verwacht. In figuur 2 is te zien dat in heel Nederland sprake is van een neerslagtekort.

In de stroomgebieden van zowel Rijn als Maas (inclusief Nederland) verwacht het KNMI 2-6 mm neerslag in de nacht van 16 op 17 augustus. Vervolgens is het weer enige tijd droog. De komende periode is de temperatuur eerst tussen 20 en 23 °C om vervolgens weer geleidelijk op te lopen.

Afvoer Rijn en Maas

De afvoer van de Rijn bij Lobith blijft onder het LCW-criterium (1100 m³/s augustus). De huidige afvoer is 930 m³/s. De afgelopen weken is weinig tot zeer weinig neerslag gevallen in het stroomgebied. De afvoer van de Rijn bij Lobith blijft de komende week naar verwachting rond 900 m³/s. Na 18 augustus wordt het weerbeeld stabiel en lijken de neerslagkansen weer af te nemen.

De afvoer van de Maas bij Sint Pieter is op dit moment boven de 30 m³/s. Het LCW-criterium is 25 m³/s, daggemiddeld over drie etmalen. De afgelopen maanden is er zeer weinig neerslag gevallen in het stroomgebied. Afgelopen dagen is er neerslag van betekenis gevallen en is de afvoer tijdelijk iets toegenomen. In de rest van deze week vallen er af en toe buien maar de neerslaghoeveelheden zijn gering (1-2mm). De afvoer bij St. Pieter zal de komende dagen tussen de 30 en 40 m³/s blijven schommelen. Afvoerfluctuaties ten gevolge van stuwbeheer blijven aanwezig.

Op de middellange termijn (5 – 10 dagen vooruit) verandert er weinig in deze situatie.

Verziltig

De chlorideconcentratie in de monding van de Hollandsche IJssel bij Krimpen is ten opzichte van vorige week gedaald, doordat een aantal waterschappen zoet water hebben uitgeslagen op de Hollandsche IJssel gedurende het weekend van 11-12 augustus door de hevige neerslag. De verwachting is dat de zouttong wederom verder de Hollandsche IJssel op zal worden getrokken door onttrekkingen.

De neerslag heeft er ook voor gezorgd dat de chloridepieken bij Kinderdijk in de monding van de Lek tijdelijk lager uitvielen. Momenteel zijn de chlorideconcentraties echter weer stijgende. De afvoer van 30 m³/s over Hagestein om de Lek zoet te houden is de afgelopen week gehandhaafd. Zolang de Rijnafvoer niet significant hoger wordt zal de verziltingsproblematiek in de Rijn-Maasmonding blijven bestaan. Er is dan onvoldoende water om het getij tegendruk te bieden.

Het chloridegehalte op het Amsterdam-Rijnkanaal bij Diemen blijft flink fluctueren. Momenteel is hij onder de norm van 200 mg/l, de zouttong is enigszins teruggedrongen. De maatregelen van afgelopen periode blijven gehandhaafd en het bellenscherm is sinds 10 augustus geoptimaliseerd.

Op het Volkerak-Zoommeer bij meetpunt Bathse brug ligt het chloridegehalte rond 340 mg Cl⁻/l, onder de streefwaarde van 450 mg Cl⁻/l.

Grondwater

De grondwaterstanden zijn laag tot zeer laag voor de tijd van het jaar. Het effect van de droogte is waarneembaar in de metingen van de grondwaterstanden. De meest recente waarnemingen laten in de meeste gevallen een stabilisatie of lichte stijging van de grondwaterstanden zien ten gevolge van de recente neerslag.

Ondanks de stabilisatie of lichte stijging zijn in de vrij afwaterende gebieden lage tot zeer lage grondwaterstanden waarneembaar, bijvoorbeeld in Oost Nederland. In gebieden die sterk door het oppervlaktewater worden beïnvloed, bijvoorbeeld het rivierengebied, is de daling gedempt door het beschikbare oppervlaktewater, maar ook op deze locaties komen nu lage tot zeer lage grondwaterstanden voor. Tenslotte komen in gebieden met kwel ook vooral lage tot zeer lage grondwaterstanden voor, en in enkele gevallen een meer gemiddelde grondwaterstand.

Waterkwaliteit

Op meer dan 200 locaties door het hele land is melding gedaan van blauwalg. Ook zijn er veel meldingen van botulisme en vissterfte. Naar verwachting neemt het aantal meldingen de komende periode verder toe.

Landelijk gezien is de chemische waterkwaliteit binnen de normen. Rijkswaterstaat blijft de chemische waterkwaliteit monitoren.

Scheepvaart

Als gevolg van de lagere waterstanden kunnen schepen minder diep geladen worden en dus minder vracht vervoeren. Op de Gelderse IJssel is hinder voor de beroepsvaart doordat op delen een oploop- en ontmoetingsverbod geldt. Om waterafvoer te beperken en verzilting tegen te gaan is er bij verschillende sluizen in Nederland een aangepast schutregime. Wachttijden kunnen langer zijn dan gebruikelijk. Op de Maas en de Brabantse kanalen is het schutregime daarentegen momenteel weer normaal en zijn de wachttijden afgenomen. Scheepvaart wordt van de actuele situatie op de hoogte gehouden via onder andere berichten aan de scheepvaart (BAS) en vaarweginformatie.nl.

Regionale bijzonderheden

Er wordt door de waterschappen nog steeds veel water aangevoerd om te kunnen voorzien in de grote watervraag. Op meerdere locaties ondervindt de (recreatie)scheepvaart overlast door gestremde of beperkte sluizen. Bij agrariërs blijft de zorg hoog voor mogelijke onttrekkingsverboden. De geldende (gedeeltelijk) onttrekkingsverboden blijven veelal gehandhaafd. De verzilting wordt nauwlettend in de gaten gehouden.

In de regio rond het IJsselmeer is het afgelopen weekend meer regen gevallen dan verwacht. Het IJsselmeerpeil is gestegen. Door de regen in het gebied hebben de waterschappen nu tijdelijk minder water nodig uit het IJsselmeer. De verwachting is dat het peil van het IJsselmeer en Markermeer over een aantal dagen weer zal dalen, maar minder snel dan eerder werd ingeschat.

De inname van het Volkerak-Zoommeer was vorige week tijdelijk gestaakt t.b.v. het vertragen van achterwaartse verzilting en verzilting in de monding van de Hollandse IJssel. Om schade in de regio Volkerak-Zoommeer te voorkomen is de doorspoeling sinds vrijdag 10 augustus hervat. Alleen het noodzakelijke wordt doorgespoeld voor peilhandhaving en verziltingsbestrijding op het Volkerak-Zoommeer. Inmiddels is de chlorideconcentratie in het Volkerak-Zoommeer terug gebracht tot onder de streefwaarde. Wegens blauwalgen wordt momenteel geen water ingelaten uit het Volkerak-Zoommeer bij gemaal Galathee bij Ooltgensplaat.

Het debiet vanuit de Waal naar het Amsterdam-Rijnkanaal is op 11 augustus verhoogd door de inzet van het Water Inlaat Systeem (WIS) van de Irenesluizen. De Kleinschalige Water Aanvoer (KWA) functioneert zeer goed. De verhoogde doorvoer van 30 m³/s over de Lek via Stuw Hagestein wordt in stand gehouden. Hierdoor wordt de Lek zoet gehouden en kan de KWA nog verder worden uitgebreid met 4 m³/s extra vanuit de Lek (Lopikerwaardroute en Krimpenerwaardroute).

Bij de sluizen in Terneuzen wordt er geclusterd geschut op laagwater van de Westerschelde.

Het volgende droogtebericht verschijnt op donderdag 23 augustus 2018.

Figuur 3. Landelijk overzicht met metingen van stroomrichting, afvoer, waterpeil, watertemperatuur en zoutgehalten op diverse locaties.

Colofon

Dit bericht is opgesteld door de Landelijke Coördinatiecommissie Waterverdeling (LCW), onderdeel van het Watermanagement Centrum Nederland. De informatie in dit bericht is afkomstig van Rijkswaterstaat, de waterschappen en het KNMI.

Contact

Voor persvragen: 06-15182130